

ADVOKATFIRMAN BERTIL SÖDERMARK AB

Advokat
BERTIL SÖDERMARK

STRANDVÄGEN 1
BOX 14055
SE-104 40 STOCKHOLM
TELEFON: 08-670 57 50
TELEFAX: 08-663 67 20

Till

Regeringsrätten

Mål nr 5189--5190-2003, rotel 25

Sedan Socialstyrelsen ombetts yttra sig i målet, får jag såsom ombud för Styrelsen anföra följande.

1. Inställning till resningsansökan

Styrelsen finner inte skäl att biträda sökandenas ansökan.

2. Grund för resningsansökan

Styrelsen finner inte anledning att invända mot sökandenas åberopande av 37 b-§ förvaltningsprocesslagen tolkad med beaktande av 58 kap 2 § RB om resning i brottmål till förmån för den tilltalade.

3. Nya omständigheter och bevis till stöd för resningsansökan

Under 6.1 i resningsansökan (s. 31f) åberopar sökandena Per Lindebergs bok "Döden är en man", Stockholm 1999, till stöd för ansökan. Framställningen präglas av en positiv inställning till boken och leder till ett ifrågasättande av kammarrättens bedömning av bevisningen i målet (s. 32). I den delen förefaller det Styrelsen som att ansökan framstår av en överprövning av nära nog ordinär karaktär, någonting som Regeringsrätten i sitt beslut den 30 maj 2001

(s. 5 ö) erinrat om såsom stridande mot resningsinstitutets karaktär av extraordinärt rättsmedel.

4. Ny bevisning?

Under 6.2 i ansökan åberopas omständigheter till stöd för att Catrin da Costa levde efter pingsthelgen 1984. Det är framför allt fråga om vittnesmål från Ragnar Lindgren, som redovisas i Bil. 7 A, B och C ansökan. De ursprungliga vittnesmålen skulle inte ha redovisats i förundersökningsprotokollen och i ansökan görs gällande att detta möjligt berodde på att förundersökningen om mordet på Olof Palme kom emellan (s. 35 ö). I den av sökandena tidigare gjorda resningsansökan påstås det att Ragnar Lindgrens uppgifter hade "loggats" under fel datum och därför avförlits såsom orimliga. Ragnar Lindgrens uppgifter har berörts i Regeringsrättens beslut den 30 maj 2001 (s. 10 m).

Styrelsen saknar kännedom om anledningen till att förhören med Lindgren, Tor Åberg (Bil. 8 A), Bo Möller (Bil. 8 B) och Selaissie Saba (Bil. 8 C) inte redovisades i förundersökningsprotokollet. Styrelsen önskar dock påpeka att det - förutom Ragnar Lindgrens vittnesmål som bedömdes i det förra resningsärendet - i dag närmare 20 år efteråt inte finns möjlighet att närmare kontrollera eller bedöma sanningshalten i de uppgifter som lämnats.

Styrelsen hävdar därför, att de omständigheter sökandena åberopat i denna del av ansökan inte kan läggas till grund för bifall till ansökan. Det erinras också om att det är sökandena som har att visa, att det finns skäl för resning, varför påståendet på s. 36 y i ansökan inte framstår som underbyggt.

5. Kammarrättens bevisbedömning

Som Styrelsen påpekat under 3. ovan synes sökandenas analys av kammarrättens bevisvärdering mera framstå såsom en överprövning av ordinär karaktär än som utnyttjandet av ett extraordinärt rättsmedel.

Sökandena hänför sig i texten och i åtskilliga bilagor till framställningen i "Döden är en man".

Lindebergs framställning har emellertid inte stått oemotsagd. På hösten 2003 publicerades Lars Borgnäs bok "Sanningen är en sällsynt gäst" och Borgnäs

beskriver på s. 66 i boken, varför han beslöt sig för att "titta närmare" på Lindebergs bok. Borgnäs har varit journalist på SVT och har i reportage i serien "Uppdrag granskning" under 2001-02 uppehållit sig vid utredningen i målet. Styrelsen har från SVT försökt att få kopior av reportagen men blivit nekad. Borgnäs bok bifogas Styrelsens yttrande.

När det gäller kammarrättens bevisvärdering vill Styrelsen erinra om, att Stockholms tingsrätt vid två olika tillfällen kommit till samma slutsats. Vid den senare rättegången var dåvarande lagmannen i Stockholm, Carl-Anton Spaak ordförande, biträdd av dåvarande chefsrådmannen, sedermera justitierådet, Ingegerd Westlander. Domen meddelades 1988-07-08.

Sökandena uppehåller sig ingående vid kammarrättens bedömning av fotohandlarparet Schröders utpekande av Thomas Allgén och Rolf Rubens bekräftelse av Schröders iakttagelser (ansökan s. 42-52).

Kammarrätten konkluderar s. 57 n - 58 ö att det inte finns något enskilt bevis, som binder Thomas Allgén och Teet Härm till styckningen "Fråga upp-kommer då om en sammanvägning av bevismaterialet kan ge ett annat resultat".

Sökandenas beskrivning av bevisvärderingen (s. 42 y-n och s. 43 ö) är därmed inte riktig. Den omständigheten, för att ta ett exempel, att "barnets berättelse" och "därmed barnet självt" skulle vara borta ur handlingen är inte riktig. Skulle kammarrätten ha funnit styrkt bortom rimligt tvivel, att barnets berättelse skulle ges den påstådda innehördan, skulle just denna bevisbedömning ensam kunna vara avgörande för målets utgång. Den omständigheten att andra bevis ökar sannolikheten för barnets utsaga innehåller inte att man i praktiken kan bortse från barnets utsaga vid en sammanvägd bedömning av bevisningen utan behöver väga in den. Samma sak gäller givetvis att pingsthelgen skulle vara borta som möjlig tidpunkt och att Marianne Seppäläs dagböcker skulle ha spelat ut sin roll. Det sagda för med sig att den omständigheten, att kammarrätten inte har funnit styrkt att beviset haft det värde som Styrelsen antagit, inte innehåller att motsatsen är styrkt.

Styrelsen påstår att makarna Schröders utpekande av Thomas Allgén hade stor betydelse när kammarrätten fann att han haft med styckningen att göra. Dessutom bekräftas deras iakttagelser av Rolf Ruben.

De inspelningar som gjorts avseende videokonfrontationerna med Härm och Allgén spelades upp i kammarrätten (kammarrättens protokoll s. 10 y och

s. 15 y). Sökandena har i första hand kritiserat makarna Schröders osäkerhet beträffande konfrontationen, när endast Teet Härm figurerade. Anledningen till att Härm valdes till figurant var, att det var han som i första hand misstänktes. Enligt Styrelsens mening är deras osäkerhet förklarlig vid en konfrontation nästan tre och ett halvt år efteråt, då makarna Schröder måste ha utgått från att den misstänkte fanns bland figuraterna. Däremot var resultatet helt annorlunda i de konfrontationer där Allgén deltog.

Enligt Styrelsens mening konfirmerade Rolf Rubens iaktagelser makarna Schröders uppfattning. Det protokoll, som sökandena har åberopat (Bil. 23A och 23B) var upprättade innan vittnesförhöret ägde rum i tingsrätten och Ruben har beskrivit hur han, när hans vittnesmål var avslutat, kom förbi Thomas Allgén och då upplevde en "aha-upplevelse", som han målande beskriver i vittnesförhöret inför kammarrätten (Bil. 23C). Ruben var av skäl, som Styrelsen inte känner till, i tingsrätten endast åberopad för att skildra händelseförlloppet i fotobutiken och fick ingen fråga syftande till att identifiera de närvarande.

Styrelsen delar kammarrättens uppfattning att makarna Schröders och Rolf Rubens iaktagelser har ett mycket högt bevisvärde.

6. Marie Rådén har i sitt vittnesmål inför kammarrätten berättat om att hon hade sett Catrin da Costa mer än 20 gånger och pratat med henne kanske 10 gånger. Hon vitnade om att hon såg Teet Härm och Catrin da Costa på nära håll och framifrån på tunnelbanan och att hon var "absolut säker på identifieringen av de båda" (kammarrättens dom s. 22 f).

Under sitt partsförhör i kammarrätten gjorde Teet Härm gällande att den första gången han såg Catrin da Costa var den 9 augusti 1984, då en bild av henne publicerades i en tidning. Han gjorde vidare gällande att Marie Rådén skulle ha förvälat Catrin da Costa med hans dåvarande fästmö, Margaretha Eriksson (kammarrättens protokoll s. 5 m). Samma påstående gjordes också i resningsansökan den 16 december 1999.

Av kammarrättens protokoll framgår inte att Teet Härm eller hans ombud vid förhandlingen i kammarrätten ytterligare skulle ha försökt påvisa den påstådda likheten mellan kvinnorna. Styrelsen finner detta anmärkningsvärt, särskilt med

hänsyn till Marie Rådéns vittnesmål inför tingsrätten samt hennes vittnesmål inför kammarrätten den 17 april 1991.

Sammanfattning

Den nya bevisning, som sökandena åberopar, kan inte i dag bedömas.

Den kritik, som sökandena riktar mot kammarrättens bevisvärdering (och därmed också indirekt mot tingsrättens bevisvärdering) grundar sig väsentligen på det förundersökningsmaterial, som fanns tillgängligt 1991.

Stockholm den 28 januari 2004

Bertil Södermark